

**«Важливість впровадження
найкращих практик від лану до
столу: досвід виробника»**

або «Спростування заперечення до
існування»

ТОВ “Азорель”

26-27.09.2017

www.azorel.ua

План презентації

- Історія та мета проекту
- Концепція проекту
- Складнощі та особливості проекту
- Сильні сторони проекту
- Контроль та гарантія якості
- Продукція. Перелік
- Економіка проекту
- Нормативна база та підтримка держави, чи інших інституцій (у тому числі іноземних), що працюють в Україні.
- Людський фактор

Історія та мета проекту

- Взагалі Проект “Азорель” задумувався у 2005 році як високотехнологічне виробництво молока та молочної продукції із максимальним збереженням домашніх, та використанням сучасних, технологій.
- Сама компанія Азорель була створена та розпочала діяльність у серпні 2009 р.
- Організатор та інвестор проекту Дашко С.М. не мав ніякого досвіду та відповідних знань у цій галузі. Але було велике бажання зайнятись виробництвом продукції традиційної для України та використати досвід отриманий власником проекту у інших галузях своєї діяльності.
- Усі виробничі процеси започатковувались у суворій відповідності до технологій, при цьому враховуючи природу цих процесів, тому іноді це суперечило існуючій практиці та прийнятим звичаям.
- При створенні проекту, особливо у частині виробництва молока, враховувались думки фахівців у галузі кормів, генетики, відтворення та утримання худоби з України та Франції. У переробці – фахівці з Ізраїлю.
- Фактично бізнес-плану не було, у іншому випадку - не було б проекту. “Пригода - експеримент” у чистому вигляді. Проект запущений без кредитних коштів. Ніяких грантів та державної допомоги не було.
- Принаймні двоє поважних людей в Україні сказали мені, що проект працювати не буде.

Концепція проекту

Проект засновувався з абсолютно нульової позначки – реально у чистому полі. Але з самого початку проекту практично усі складові такої діяльності базувались на наступних концептуальних підходах:

- формат **європейської молочної ферми** сімейного типу (за розміром 50-80 голів)
- **безприв'язне утримання** худоби, що враховує усі фізіологічні особливості корів
- постійний (реально) раціон годівлі корів - **TMR**
- свідомий **вибір порід** корів та створення власної череди з “0”. Відповідний індивідуальний підхід до селекції та відтворення череди. **Усі названі концепти базувались на Французькому досвіді. Голштин та Монбельярд.**
- **доїння корів з організацією окремої доїльної зали та обладнання для охолодження молока** після доїння.
- **переробка молока тільки власного виробництва, прямо на місці, з використанням сучасного технологічного обладнання**
- **використання під час переробки тільки натурального молока та заквасок** найвищої якості, **наповнювачів**, винятково **природного походження**
- **використання власної торгової марки** та доставка продукції безпосередньо у торгові мережі, що мають високий імідж та репутацію серед споживачів GoodWine, Мегамаркет.

Складнощі та особливості проекту

- Оскільки проект за своєю концепцією є (був) дуже незвичним для України, то основні складнощі полягали(ють) у відсутності необхідної інфраструктури для забезпечення такого виду діяльності (невеликі об'єми, специфічне обладнання).
- Це стосується практично усіх складових:
  - Ветеринарної підтримки;
  - Діяльності по відтворенню череди;
  - Закупівля деяких складових раціону (шрот, премікси, крейда,..);
  - Наявність необхідної техніки для заготівлі кормів (силосозбиральний комбайн, сівалки для кукурудзи, ..) ;
  - Собівартості будівництва та забезпечення обладнанням у розрахунку на одну корову;
  - Відсутність обладнання малої продуктивності вітчизняного виробництва для переробки молока;
  - Складно знайти кваліфікований персонал.
- Вірогідність отримання фінансових інструментів кредитів, лізингу та ін. є дуже низькою з огляду на непривабливість таких клієнтів для банків.
- Ведення бухгалтерського обліку та іншої звітності, передбаченої нашим законодавством, є дуже проблематичним, оскільки вимагає наявності повноцінної бухгалтерії, що не відповідає розмірам та завданням підприємства, та відволікає дуже багато часу та уваги від основної діяльності.
- Наявність кормової бази. Упевнена довгострокова оренда орних земель для виробництва кормів

Сильні сторони проекту

Власне сама концепція проекту і визначає його сильні сторони і переваги перед іншими моделями

- Можливість контролю якості та безпечності усіх виробничих процесів від виробництва кормів до готової продукції та її доставки у торгові мережі.
- Індивідуальний підхід до кожної корови чи телички, зважаючи на їх відносно невелику кількість, дає кращу можливість контролю їх фізіологічного стану та, відповідно, продуктивності.
- Швидка реакція на зворотній зв'язок від ринку (покупців) чи від етапів виробництва дозволяє виявляти та усувати проблемні моменти у роботі компанії.
- Швидкий зворотній зв'язок сприяє покращенню мотивації працівників для підвищення результатів та якості їх роботи і власного професійного зростання.
- Гнучкість у можливості експериментувати із застосуванням нових технологій, матеріалів, порід корів, утримання тощо.
- Переробка молока на місці, без додаткового транспортування, сприяє зменшенню бактеріального обсіменіння молока, а відтак підвищує якість готової продукції.
- Виробництво продукції безпосередньо по замовленням клієнтів, а не на склад, забезпечує максимальну свіжість та якість продукції.

Контроль та гарантія якості

- Така концепція проекту себе виправдовує, тому що дає можливість контролю безпечності та якості молока і молоко продукції на усіх етапах виробництва, та своєчасного реагування та чинники що на них впливають .
- Одним із підтверджень цього є отримання у 2012 році необхідних документів на право виробництва для продажу у роздріб сирого (без будь-якої обробки) молока.
- Показники бактеріального обсіменіння нашого молока складають у середньому 25 тис. / куб. см

Продукція. Перелік

Наразі “Азорель” виробляє наступну продукцію:

- Молоко сире, як самостійний продукт
- Молоко пастеризоване
- Кефір термостатний
- Простокваша термостатна
- Йогурти термостатні натуральні та з фруктовими наповнювачами - 3 види
- Йогурти питні з комплексом пробіотиків, з фруктовими наповнювачами – 8 видів
- Сир кисломолочний високої жирності з незбираного молока
- Ніжний йогуртний десерт – 3 види
- Грецький йогурт 10 % жиру, 6% білку, традиційна технологія
- Тверді сири:
  - білий свіжий сир/бринза із травами
  - сир “Грецький”
  - сир “Халумі”, смажитья на пательні

Дієтичні продукти:

- Йогурт термостатний 1,5 % жиру
- Кефір термостатний 1 % жиру
- Йогурт термостатний “Особливий” 2% жиру із пребіотиком – розчинною клітковиною із кореню Цикорію.

Економіка проекту

- ТОВ «Азорель» наразі виробляє та переробляє біля 1,2 тони молока на день та має 70 фуражні корови.
- Всього маємо $70 + 38 = 108$ голів разом із шлейфом.
- Наявність переробки молока дає можливість бути прибутковими. Без переробки такий проект є не життєздатним, на жаль.
- Підприємство обробляє біля 400 га землі, що дає можливість мати відносно зважену собівартість кормів.
- Знецінення гривні у кризу 2008 року та початку 2014 робить незрозумілим період повернення інвестицій взагалі.
- Отриманий досвід за час дії проекту, потреби ринку та необхідність запровадження нових вимог з безпечності харчових продуктів НАССР, обумовлюють необхідність нових інвестицій, що знову впливає на економіку проекту та на повернення інвестицій.

Нормативна база та підтримка держави, чи інших інституцій (у тому числі іноземних), що працюють в Україні.

- У 2011 році компанія успішно пройшла атестацію у відповідності до «Закону про молоко» і отримала Атестат - «два в одному» : на виробництво та переробку молока, що було на той час (напевно і є зараз) дуже незвично та викликало подив у багатьох людей та державних службовців.
- Скажемо прямо – це було дуже непросто, майже неможливо. Законодавство просто не бачило виробника/переробника такого формату.
- Наразі працюємо у напрямку впровадження нового формату контролю безпечності продукції НАССР
- “Азорель” є учасником Швейцарського проекту з безпечності молока, що дає нам глибше розуміння природи технологічних процесів та відповідно підвищення безпечності та якості нашої продукції.
- Відверто кажучи, ми не відчуваємо великого реального інтересу з боку Держави до нашої діяльності у напрямку сприяння її розвитку. Так само як і з боку існуючих громадських організацій, що діють у галузі виробництва та переробки молока.

Дякую за увагу !